

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 23 lutego 2017 r.

Poz. 1372

UCHWAŁA NR XXIV/234/2017 RADY GMINY UŚCIE GORLICKIE

z dnia 10 lutego 2017 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Uście Gorlickie na lata 2017-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446, ze zm.), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575), Rada Gminy w Uściu Gorlickim uchwala, co następuje.

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Uście Gorlickie na lata 2017-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Uście Gorlickie .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Ludwin

Załącznik do Uchwały Nr XXIV/234/2017
Rady Gminy Uście Gorlickie
z dnia 10 lutego 2017 r.
Gminny

Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2020

I. Wprowadzenie

„Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2020” Gminy Uście Gorlickie został opracowany w oparciu o art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575.).

Głównym celem Programu jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi w gminie Uście Gorlickie.

Program określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, jak i działania profilaktyczne i upowszechniające działania prorodzinne.

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opierają się wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Rodzina jako naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze – emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. To właśnie rodzina najsilniej oddziałuje na kształtowanie osobowości dziecka, przekazuje mu system wartości, tradycje, kształtuje jego charakter i cele postępowania na całe życie jak i wiarę we własne możliwości, dlatego tak ważne by funkcjonowała ona prawidłowo i wypełniała swoje funkcje jak najlepiej.

Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości. Dlatego jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się trudności lub dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne i najgroźniejsze problemy dezorganizujące życie rodziny. Często występuje one w związku z problemami ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenia bezradnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania sytuacji przez przedstawicieli odpowiednich grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji oraz opiekunów świetlicy opiekuńczo-wychowawczej itp..

Praca z rodziną przede wszystkim winna wspierać jej własną aktywność. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do przezwyciężania problemów i trudności rodziny oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami, a także wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny. Działania władz państwowych i samorządowych w tych sytuacjach określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zapisy zawarte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2017-2020 są spójne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Uście Gorlickie na lata 2014-2020.

Wspieraniu rodziny służy pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa i ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem w pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Mianem rodziny dysfunkcyjnej ustawa określa rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami. Gminny Program Wspierania Rodziny ma więc także przeciwdziałać powstawaniu zjawisk dysfunkcji w naszych rodzinach.

II. Uwarunkowania prawne

Obowiązek wspierania rodzin przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wynikających z zapisów art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy.

Opracowanie Programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o przepisy prawne:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

III. Diagnoza środowiska i problemu

Na potrzeby opracowania niniejszego Programu, przeprowadzono w 2016 roku diagnozę środowiska, której celem było określenie skali problemów oraz zasobów.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim oraz analiza społeczna Gminy Uście Gorlickie zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Uście Gorlickie na lata 2014 – 2020.

Dla potrzeb programu opracowano Diagnostykę zawierającą informacje nt. liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, ilość dzieci z terenu Gminy Uście Gorlickie umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego. Karty Dużej Rodziny, stypendiów.

Diagnostyka Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie	Rok 2016
Liczba mieszkańców Gminy Uście Gorlickie	6.847
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	243
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	419
Liczba osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych	725
Liczba osób uprawnionych do pobierania Funduszu Alimentacyjnego	43
Liczba rodzin/osób uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawcze	687(1271osób)
Liczba rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny	22 (107 osób)
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Uście Gorlickie w wieku 0-13	1.266
Liczba młodzieży zamieszkującej w Gminie Uście Gorlickie w wieku 14 – 18	550

Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Uście Gorlickie umieszczonych w pieczy zastępczej	5
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Uście Gorlickie umieszczonych w pieczy zastępczej w 2016 r.	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych w OPS Uście Gorlickie.

W Gminie Uście Gorlickie w roku 2016 w wieku od 0 do 18 lat mieszkało 1 816 osób, co stanowi 27 % ogółu mieszkańców. W tym, w wieku od 0 do 13 lat było dzieci 1 266, co stanowi 18 % ogółu mieszkańców oraz od 14 do 18 roku życia było 550, co stanowi 8 % ogółu mieszkańców.

W roku 2016 w pieczy zastępczej przebywało 2 osoby.

Z analizy danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim za 2016 rok wynika że 6% mieszkańców gminy korzysta z różnych form wsparcia pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki.

Natomiast uprawnionych do świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego było 768 osób

IV Diagnoza społeczna

Powody trudnej sytuacji życiowej

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	180	642
Długotrwała lub ciężka choroba	173	524
Bezrobocie	21	85
Niepełnosprawność	80	182
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	5	16
W tym:		
Rodziny niepełne	4	11
Rodziny wielodzietne	1	5
Alkoholizm	5	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa		
W tym:	34	198
wielodzietność	34	198
Bezdomność	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Narkomania	0	0
Przemoc w rodzinie	6	22
Zdarzenie losowe	3	4
Sieroctwo	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych w OPS Uście Gorlickie.

Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie.

Na porównywalnym do lat poprzednich poziomie pozostaje odsetek rodzin, w których przyczyną kryzysu jest problem uzależnienia od alkoholu, gdzie ze szczególną uwagą traktowane są rodziny z problemem alkoholowym, w których pozostają dzieci.

Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza rodzin, o ile dotyka niewielkiego odsetka rodzin to traktowana jest przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczy najsłabszej grupy jaką są dzieci.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Uściu Gorlickim z końcem czerwca 2016 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie wynosiła 4.507 osoby, z czego 2 628 osób stanowiły kobiety; 1.879 osób stanowili mężczyźni. W gminie Uście Gorlickie osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie wyniosła 177 osób z czego 107 osób stanowiły kobiety; 70 osób stanowili mężczyźni.

Z danych porównawczych z lat: 2014, 2015 i 2016 wynika, że liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się, jednak pozostaje nadal na wysokim poziomie. Stopa bezrobocia w powiecie gorlickim na koniec 2016 roku wynosiła 8,5%.

Pomoc społeczna świadczona jest w różnych formach, m.in.: świadczeń pieniężnych (zasiłek stały z którego skorzystało (68 osób) zasiłek celowy z którego skorzystało (93 osoby), i zasiłek okresowy z którego skorzystało 63 osób), 3 osoby, skorzystały ze świadczenia na częściowe pokrycie strat spowodowanych zdarzeniem losowym, oraz w formie świadczeń niepieniężnych m.in. poprzez zapewnienie żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (200 osób), posiłków w szkołach (233 dzieci),

V. Realizacja zadań gminy Uście Gorlickie w zakresie wspierania rodziny

Asystent rodziny wspiera mieszkańców gminy Uście Gorlickie od 2015 roku. Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim od 2013 roku realizuje zadanie wspierania rodzin.

W 2016 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim pracował 1 asystent, który wsparciem objął 4 rodziny.

Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jeden asystent może współpracować z 15 rodzinami.

Asystent rodziny współpracuje z rodziną wymagającą wsparcia w zakresie kształtowania i rozwijania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pomoc ta uwzględnia zarówno potrzeby rodzin jak i gotowość do realnego współdziałania. Indywidualna pomoc służy przede wszystkim rozwiązywaniu konkretnych problemów z jakimi boryka się osoba wspierana; wzbudzaniu w niej wiary w swoje możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych przez nią za niemożliwe. Zadaniem asystenta jest przede wszystkim wskazanie rodzinom i jej członkom możliwości podejmowania sprawczych działań, zwiększenie poczucia wpływu na swoje życie oraz podwyższenie samooceny.

Praca asystentów rodziny ukierunkowana jest na udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych.

Działania asystentów rodziny zmierzają do osiągnięcia przez rodzinę pełnej samodzielności oraz niezależności życiowej. Podejmowane działania są ukierunkowane na wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną. W przypadku, kiedy dziecko umieszczone zostaje w pieczy zastępczej, mając na uwadze jego więzi emocjonalne z rodziną i środowiskiem, motywuje się rodziców do zmiany oraz tworzenia warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej dających szansę na jego powrót do domu. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. W celu zapobiegania umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej i wzmacnianiu rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji zachodzi potrzeba wsparcia rodziny.

Asystent zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną w tym dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny oraz monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

Do efektów pracy asystentów z rodzinami należałoby zaliczyć m.in.:

- §podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców,
- §nabywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz rozsądnego dysponowania budżetem domowym przez rodziny objęte wsparciem asystenta,
- §podjęcie terapii leczenia uzależnień przez członków rodziny dotkniętych problemem nadużywania alkoholu i innych substancji uzależniających,
- §poprawę sytuacji materialno – bytowej rodzin,
- §aktywizację zawodową osób pozostających poza rynkiem pracy,
- §poprawę relacji rodzinnych,
- §podjęcie leczenia psychiatrycznego,
- §podniesienie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych,
- § powrót dzieci do rodziny naturalnej,
- §odzyskanie władzy rodzicielskiej.

Niepokojącym zjawiskiem jest umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej, dlatego też praca asystentów rodziny w dużej mierze ukierunkowana jest na zatrzymanie tego zjawiska.

W przypadku kiedy rodzice biologiczni nie mogą pełnić władzy rodzicielskiej, wówczas opieka nad dziećmi sprawowana jest w formie pieczy zastępczej – rodzinnej lub instytucjonalnej, organizowanej przez powiat.

W momencie przekazania dzieci poza rodzinę naturalną asystenci podejmują działania zmierzające do powrotu dzieci do domu rodzinnego przy współpracy rodzin naturalnych z koordynatorem pieczy zastępczej.

VI Realizacja zadań gminy Uście Gorlickie w zakresie działań profilaktycznych

Na terenie gminy Uście Gorlickie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i narkomanii świadczona jest wszechstronna pomoc i wsparcie. Powszechny i bezpłatny dostęp do specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców gminy Uście Gorlickie w ramach programów realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny w Gorlicach, co wpływa pozytywnie i podnosi efektywność podejmowanych działań profilaktycznych.

Działania na rzecz wspierania rodzin podejmują różne instytucje i podmioty m.in. Gmina Uście Gorlickie (w tym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii), Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorlicach; Sąd Rejonowy w Gorlicach (III Wydział Rodzinny i Nieletnich), Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach, Szkoły funkcjonujące na terenie Gminy, Kuratorzy zawodowi i społeczni, Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Gorlicach, Ośrodek Terapii Uzależnień w Gorlicach.

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Uściu Gorlickim wskazują, że w 2016 roku wpłynęło 7 wniosków o przymusowe leczenie odwykowe z czego 5 sprawy skierowano do sadu. Z informacji Zespołu Interdyscyplinarnego, wynika iż założono 6 „Niebieskich Kart w związku z występowaniem przemocy w rodzinie

VII. Najistotniejsze problemy związane z realizacją zadań dotyczących wspierania rodziny występujące w Gminie Uście Gorlickie

Przeprowadzając diagnozę sytuacji demograficzno – społecznej na potrzeby niniejszego Programu, dokonano analizy najistotniejszych problemów związanych z realizacją zadań wspierania rodziny w Gminie Uście Gorlickie. Poniżej przedstawiono główne z nich:

- niewystarczające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców,
- zaburzone relacje rodzinne,

- nieumiejętność rozwiązywania konfliktów,
- nieumiejętne zagospodarowanie czasu wolnego całej rodziny,
- niska motywacja rodzin do zmiany swojej sytuacji życiowej,
- niewystarczająca liczba kadry specjalistycznej wspierającej rodzinę,
- niedostateczna opieka nad dziećmi do lat trzech,
- rosnące koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej,
- trudna sytuacja rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi
- zbyt mała oferta zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla rodzin dysfunkcyjnych,
- niewystarczający przepływ informacji pomiędzy instytucjami pomocowymi,
- niska świadomość rodzin i innych instytucji o roli i zadaniach asystenta rodziny,
- zbyt mała samodzielność rodzin.

W konsultacji ze specjalistami sprecyzowano następujące kierunki działań w zakresie wspierania rodzin:

- Prowadzenie pracy z rodziną w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego a także, organizowanie grup wsparcia lub grup samopomocowych.

- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny przez instytucje działające w obszarze wspierania dziecka i rodziny i udzielaną przez nie pomoc.

- Profilaktyka uzależnień od alkoholu i innych uzależnień wśród mieszkańców Gminy Uście Gorlickie.

- Wsparcie interdyscyplinarne rodzin z terenu gminy Uście Gorlickie poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

- Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie, poprzez profesjonalizację oraz podniesienie kwalifikacji pracowników tych instytucji i podmiotów działających w obszarze pracy z dzieckiem i rodziną.

- Wsparcie rodzin oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku rodzin wielodzietnych poprzez upowszechnianie działań prorodzinnych oraz realizacja „Karty Dużej Rodziny”.

VIII Analiza SWOT Gminnego Systemu Wspierania Rodziny.

Mocne strony

- Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe.
- Rozwijający się system pieczy zastępczej poprzez wprowadzenie asystentury rodziny.
- Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych.
- Kompetentna ale także stale doskonaląca swoje umiejętności kadra działająca w obszarze wsparcia dziecka i rodziny.
- Dostępność do bazy wsparcia dziennego m. in. Świetlica opiekuńczo-wychowawcza.
- Zabezpieczenie w budżecie gminy niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny.
- Otwartość Urzędu Gminy i Ośrodka Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym.
- Ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego.

- Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Funkcjonowanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Słabe strony

- Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
- Bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin.
- Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.
- Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych.
- Niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.
- Zbyt duże obciążenie samorządu w stosunku do możliwości finansowych / lokalowych/ kadrowych.

Szanse

- Pozyskania kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej.
- Utworzenie kolejnego stanowiska pracy asystenta rodziny.
- Pozyskiwanie na realizację działań środków zewnętrznych.
- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na projekty , tzw. kapitał ludzki.
- Tworzenie nowych form pracy z rodziną, w tym usług psychologa i prawnika, mediatora.

Szanse

- Pozyskania kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej.
- Utworzenie kolejnego stanowiska pracy asystenta rodziny.
- Pozyskiwanie na realizację działań środków zewnętrznych.
- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na projekty , tzw. kapitał ludzki.
- Tworzenie nowych form pracy z rodziną, w tym usług psychologa i prawnika, mediatora.

IX CELE PROGRAMU

Utrzymanie dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny jest celem priorytetowym dlatego praca z rodziną powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Cel główny Programu:

Skuteczne wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cel szczegółowy

1. *Podjęcie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.*

DZIAŁANIA

Ośrodek Pomocy Społecznej jako podstawowa instytucja, zapewniająca pomoc, a tym samym poczucie stabilności rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin w których występuje problem przemocy domowej

Działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz dzieci podejmowane przez placówki oświatowe oraz inne instytucje i organizacje

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako organ pomocowy, działający w ramach profilaktyki i wspierania rodzin borykających się z kryzysem spowodowanym uzależnieniem

Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców.

2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

DZIAŁANIA

Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS w Uściu Gorlickim.

Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu, „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020

Pośredniczenie w przekazywaniu żywności rodzinom najuboższym

Udzielanie dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych ubóstwem stypendiów i zasiłków szkolnych

Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów Wójta za wybitne osiągnięcia w nauce, artystyczne i sportowe

Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

DZIAŁANIA

Regularne monitorowanie sytuacji rodzin przez pracowników socjalnych.

Współpraca ze szkołami w zakresie pomocy wychowawczej i opiekuńczej, objęcie przez placówki Oświatowe dzieci pomocą pedagogiczną.

Wsparcie rodzin zastępczych w postaci monitorowania i podejmowania stosownych działań w tych rodzinach.

. Współpraca z innymi instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin np. PCPR, policją, sądem, kuratorami.

4. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania.

DZIAŁANIA

Zapewnienie dzieciom wypoczynku letniego, w tym organizowanie wolnego czasu.

Tworzenie i realizowanie programów i projektów dla dzieci z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Organizowanie przez placówki oświatowe cykli szkoleń, wykładów, prelekcji, spektakli dla rodziców, dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki w zapobieganiu uzależnieniom, przemocy, agresji i radzenia sobie ze stresem.

Organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów z trudnościami.

Prowadzenie zajęć w świetlicach szkolnych, środowiskowych i wiejskich.

Udzielanie wsparcia pedagogicznego uczniom.

Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz dzieci.

Partycypacja w kosztach umieszczenia w pieczy zastępczej.

X ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w Gminie Uście Gorlickie, doświadczające problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki.

XI REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Założenia Programu Wspierania Rodziny w ramach swoich kompetencji winny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty, w szczególności realizujące zadania na zlecenie gminy Uście Gorlickie oraz osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu współpracować powinny:

- Właściwe referaty i stanowiska Urzędu Gminy Uście Gorlickie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim,
- Centrum Usług Oświatowych Uście Gorlickie,
- Gminny Ośrodek Kultury Gminy Uście Gorlickie
- Ośrodki Zdrowia,
- Organizacje, stowarzyszenia i placówki działające na terenie gminy Uście Gorlickie,
- Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach i Komisariat Policji w Uściu Gorlickim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorlicach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gorlicach,
- Sąd Rejonowy w Gorlicach,
- Zespół Interdyscyplinarny,

XII ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Ponadto w realizacji swoich zadań podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

XIII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu Gminy Uście Gorlickie
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XIV EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i działania. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane również poprzez analizę następujących danych:

1. Ilość porad udzielanych przez specjalistów w instytucjach samorządowych lub w organizacjach pozarządowych realizujących zadania na zlecenie gminy.
2. Ilość interwencji kryzysowych.
3. Liczba osób uczestniczących w konferencjach, szkoleniach.
4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określeniem przyczyn oraz struktury tych rodzin.
5. Liczba rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo.
6. Liczba rodzin, doświadczających przemocy domowej.
7. Liczba dzieci objętych pomocą społeczną.
8. Liczba dzieci w placówkach wsparcia dziennego.
9. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
10. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
11. Liczba dzieci powracających z systemu pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.
12. Liczba osób usamodzielnionych.

XV PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Uście Gorlickie na lata 2014-2020.

Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Uście Gorlickie oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku

Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Uście Gorlickie.